

- Medlem af FVD

Mønsted Vandværk

- Vi leverer vandet - det er helt klar

Formandsberetning Mønsted Vandværk, - ved generalforsamling d. 3. marts 2020.

Indledning

Der sker i øjeblikket meget for hele drikkevands branchen. Der er i disse år særlig fokus på kvaliteten af vores drikkevand. Når der sker meget for hele branchen, gælder det også for vores lille vandværk. I Mønsted Vandværks formåls paragraf står i kort format, at vi skal levere godt og (selvfølgelig) rent og rigeligt drikkevand til vores forbruger. Der skal være fornuftig økonomi i det, både til vedligeholdelse og udbygning af vores ledningsnet.

Alle de nævnte emner fra formålsparagraffen komme vi ind omkring i årets beretning for Mønsted Vandværk for året 2019.

Det er næsten et år siden vi fik et nyt bestyrelsesmedlem, i form af Ole Sørensen, der overtog pladsen efter Jørgen Nielsen, som stoppede efter mange år i Vandværkets tjeneste. Og det er næsten ét år siden vi 5 bestyrelsesmedlemmer konstituerede os således, at jeg blev formand.

Vi har i året 2019 haft 5 bestyrelsesmøder, vi har haft 2 have- arbejds- dag på Vandværket. Vi har haft en sommeraften hvor vi var rundt ved alle vores hovedstophaner i ledningsnettet, dels for at se placeringen i dagslys i "fredstid", dels for at sammenholdt med tegnings materialet og kontroller de blå stokke, som sidder ved 9 hovedstophaner ude i området.

Derudover har vi hver især deltaget i møde med Viborg Vandråd.

Der har været repræsentantskabsmøde hvor vi var repræsenteret

Der har været en temaaften om lækagesøgning.

Vi har ifm. de udbygninger, der har været af vores ledningsnet i 2019, været flere ledningsejermøder, flere projektmøder, flere møder med lodsejere. Til disse møde har vi ikke alle været repræsenteret, men altid minimum 2 fra bestyrelses som deltager.

Vi har også været repræsenteret med 3 personer til 2 møder som Viborg Kommune har afholdt, omkring etablering af en Vandfont i Viborg Kommune. Den kommer vi lige tilbage til senere i beretningen.

- Medlem af FVD

Mønsted Vandværk

- Vi leverer vandet - det er helt klar

Vi har haft møde med vores nabovandværk i Daubjerg, med baggrund i drift tilstanden for deres Vandværk. Det var et møde, omkring hvordan vi kan hjælpe hinanden og hvordan vi ser f.eks. 15 år ud i fremtiden for vores respektive vandværker.

Vi har haft møde med den ene af vores banker omkring negative renter osv.

Men hvor om alting er, der har været meget mødeaktivitet i 2019 for bestyrelsesmedlemmerne i Mønsted Vandværk. Der har været mange emner på bordet for bestyrelsen, men alt indenfor de områder som står i vores formåls paragraf.

Ud over selv mødeaktiviteten bruger vi dels mailen og dels telefonen meget til at korrespondere for at begrænse egentlige møder. Vi har hver vores område som vi har hånd i hanke med og så binder vi det sammen i hverdagen via mail og telefoner.

Drift situationen i 2019.

14 dage efter sidste generalforsamling, nærmere d. 20. marts 2019, havde vi et brud på en hovedledning nede midt i Bredgade. Der kom alarm fra vores overvågningssystem på Vandværket klokken 23.30. Det var alle alarmer der væltede ind, for lav afgangstryk, pumper køre konstant, tryk i hydrofortank. Da vi kom på værket, kørte begge pumper på fuld tryk, men vi kunne slet ikke hold tryk på lednings nettet. Så vidst vi det ikke var et almindelig stik som var defekt, det måtte være en hovedledning – men hvor?

Vi fik fat i Poul Erik og så kørte vi ellers på jagt. Det var en vågen nabo som syntes bækken nede i Bredgade lød lige lovlig rislende. Bruddet var lige hvor røret går under bækken nede i Bredgade. Vi fik isoleret det defekte rørstykke fra. Vi fik vand på hele ledningsanlægget igen, kun ca. 30 forbruger havde ikke vand. Vi fik gravet op midt nat, Michael og Poul Erik gik i gang med at reparere røret i ca. 2 meters dybde. Kl. 05.45 kunne der lukkes vand på det berørte stykke igen og alle forbruger havde vand.

Pga. tidspunktet lidt i midnat og fordi vi kunne isolere det fejlramte stykke fra, var der ikke mange som bemærkede, at der ikke var vand i hanerne. En stor tak til smeden og makker for en flot indsats !

- Medlem af FVD

Mønsted Vandværk

- Vi leverer vandet - det er helt klar

Men det er også det eneste brud vi har haft på selve ledningsnettet i 2019.

Vi har så fået lavet en ændring på hoved og stikledninger på Sanglærkevej. Vi har udskiftet en defekt stophane på hovedledningen i krydset Sanglærkevej/Svalevej. Ligeledes en defekt stophane på kalkstensvej.

Vi har udskiftet et enkel vandur pga. defekt.

I oktober 2019 har der været en henvendelse fra en forbruger, hvor vandet pludselig over middag lignede mørk appelsin juice. Men henvendelsen kom kun fra den enkel forbruger, men vi kontrolleret hurtig vores vand ved vanduret og der var ingen problemer. Det viste sig at der havde været brandeftersyn på installationen, som havde løsnet okker i de interne rør. Det gav den meget misfarvede vand, som ikke var farlig, men ikke ser appetitlig ud.

Udbygning af lednings anlæg.

Vi har i 2019 udbygget vores ledningsnet med samlet godt 1500 meter hovedledning.

Vi fik en henvendelse fra en forbruger på Østermarksvej, som ønskede at blive tilsluttet Vandværket. Da det var, (og delvis er), det eneste område i vores forsyningsnet som vi ikke har hovedledning i, skulle vi have en sådan frem. Vi har lagt ca. 1400 meter hovedledning fra Hvidevej, ude fra syd for indkørsel til nr. 24-26, og over mod Østermarksvej. Det er klart når vi ligger 1400 meter vandledning, delvis ind over private matrikler, giver det en del møde og planlægningsaktivitet. Samt efterfølgende arbejde omkring Tinglysning mm. Selv omkostningen til anlæg af denne hovedledning vil kunne ses på regnskabet for 2019.

Projektet blev startet op i uge 27-2019 og blev afsluttet ved skrivebordet lige inde jul 2019.

Ligeledes er der jo blevet udstykket 6 nye byggegrunde på Kalkstensvej. Der var vi selvfølgelig en del af byggemodningsprojektet, og fik i oktober 2019 ca. 125 meter ekstra hovedledning i den del af nettet.

Projektet havde opstartsmøde i uge 33 og blev afsluttet i uge 46.

Der har helt tilbage fra Fjends Kommunes tid, været en aftale mellem kommunen og vandværkerne, at kommunen betalte de faktiske omkostninger til etablering af vandforsyning fra almen vandværk ved byggemodning. Siden kommunesammenlægning til det nye Viborg

- Medlem af FVD

Mønsted Vandværk

- Vi leverer vandet - det er helt klar

Kommune, har det været et tilbagevendende problematik omkring denne aftale og dens eksistens. Vi fik dækket de faktiske omkostninger ifm. Etablering af vand til disse 6 grunde, men for at gøre dette nemmere for senere bestyrelser for Mønsted Vandværk, har vi lavet en nyt ledningsbidrag i takstbladet for byhus. Det kan vi lige komme tilbage til under gennemgang af takstbladet.

Endelig har vi haft en enkel forbruger, som tilbage i 2018 har haft et brud på vandledning inde i huset under støbte gulve, og derfor ved årsafslæsningen 2018/2019 havde haft et unormalt stort vandforbrug. I sådan et tilfælde er det muligt at søge om fritagelse for vandafledningsafgift på de m³ vand, som er ud over normalt forbrug, dog minus en selvrisiko på 100 m³ på vandafledningsafgiften og 300 m³ på statsafgiften på vandet. Her skal vandværket ind over for at søge om fritagelse for afgift. I dette tilfælde blev forbrugeren fritaget.

Men der skal til stadighed lyde en sang om -HUSK nu at aflæse jeres vandmåler af og til, evt. ved månedsskifte. Det lille hjul på vandmåleren skal stå helt stille, når der ingen vand bruges. Gør den ikke det, overhovedet, vil det være nærliggende og søge efter et forbrug i installationen eller endnu være, et defekt rør.

Vandprøver.

Vi har i 2019 fået udtaget vandprøver 4 gange. De 3 gange var det den "lille" prøve. Dvs. der er blevet taget vandprøve på afgang på vandværket og ude ved 1 forbruger et sted på ledningsnettet.

Den 4. prøve var den stor prøve, hvor der bliver analyseret for rigtig rigtig mange stoffer. Igen på en prøve på afgang på vandværket og en prøve ude fra en forbruger.

Selve testen og analysen af drikkevandet ligger helt fast for alle vandværker. Det er Teknik & Miljø afdelingen i Viborg kommune, som bestemmer hvad der skal testes for og hvor mange gange der skal testes. Så for almene vandværker i Viborg Kommune gælder de samme regler og bestemmelser. Ligeledes får Viborg Kommune, prøveresultaterne samtidig med vi får dem, så de er orienteret om kvaliteten af drikkevandet i hele kommunen.

For vores vedkommende var alle 4 vandprøver i år 2019 i orden på alle parameter. Vi har rigtig godt drikkevand. I kan alle følge med på prøveresultater af vores drikkevand inde på vores hjemmeside, som bekendt hedder monstedvand.dk og så ind under *Information* og så *vandkvalitet*.

- Medlem af FVD

Mønsted Vandværk

- Vi leverer vandet - det er helt klar

Dokumentation og tegninger

Der er fra lovgivningen stillet større krav til, at alle der har ledninger i jorden, skal kunne udlevere tegninger af hvor disse ligger. Denne udlevering skal fra 2021 ske indenfor 2 timer, når en entreprenør søger efter informationen.

Vi har i mange år haft aftale med Thvilum at de passer og tegner Mønsted Vandværks lednings anlæg. Det er også dem som udlever disse tegninger til entreprenørerne, og der er vi sammen med Thvilum allerede klar til den nye LER lov. Så udleveringen sker automatisk indenfor 2 timer. Vi oplever der bliver søgt flere og flere informationer omkring placering af vores vandledninger, så det er rart at dette køre automatisk.

Men vi får en meddelelse om hvilke område, der er søgt og udleveret oplysninger i, og ligeledes betaler vi for hver enkel udlevering.

Vandfonden i Viborg Kommune.

Jeg fortalte i indledningen at vi havde været til 2 møder med Viborg Kommune, omkring oprettelse af en vandfont i Viborg Kommune. Dette er stadig ikke noget der er vedtaget, men kommer formentlig på Klima & Miljø udvalgets dagsorden her i foråret 2020.

Formålet med en Vandfont er i enkelhed Beskyttelses af grundvandet og dermed af vores drikkevand.

Formålet med de første 2 møder var at høre Forvaltningens tanker bag et vandsamarbejde, men også at de fik input fra alle de almen vandværker omkring hvordan et vandsamarbejde / vandfont kunne fungere. Der har været ca. 60 ud af de 75 almene vandværker repræsenteret ved disse møder. Så det er noget som har vakt stor interessen, mange både kritiske og ukritiske spørgsmål og bevågenhed for vandværksfolkene.

Der er etableret vandfonte flere andre steder i landet. Bla. i Sønderborg, og her skuler man til hvordan de har etableret og driver dette.

- Medlem af FVD

Mønsted Vandværk

- Vi leverer vandet - det er helt klar

Som det ser ud lige nu, vil der blive en afgift pr. m³ vand som skal opkræves af det lokale vandværk. Så skal disse opkrævet midler deponeres over i en fælles vandfont, som har en selvstændig bestyrelse.

Hver enkel vandværk kan så søge økonomisk støtte til at beskytte deres grundvand.

Det kan være til køb af jord ved borerne
Braklægnings aftaler
Dyrkningsaftaler

Men det vil være bestyrelsen i vandfonten, som fordeler de midler som der er.

Viborg Kommune har beregnet, at der samlet skal beskyttes ca. 1150 ha i kommunen, for at beskytte drikkevandet set ift. de nuværende borerne. Så det er store beløb som skal til for at opnå denne beskyttelse, men det måske over en tidshorisont på 20 år.

Men som sagt intet er vedtaget fra Viborg Kommunes side endnu, og der er flere aspekter for de enkle vandværker, som skal tænkes ind.

Man har fra Viborg Kommunes side inddelt kommunen i 5 områder som hver skal have et bestyrelsesmedlem. Vi er med i et område, som minder meget om det gamle Fjends Kommune.

Drikkevand sikkerheden generelt

Vi skal altid have tillid til at når vi åbner vandhanen, så er der rent frisk vand i rigelige mængder, i en god kvalitet og til en rimelig pris som løber ud af hanen.

Der er ingen tvivl om at der er øget politisk fokus, og øget behov, for beskyttelse af drikkevandet. Senest i sidste uge blev der fundet 3 nye pesticid rester i grundvandet i nærheden af drikkevandsboringer. I 2019 var der flere fund af pesticid rester som man ikke har set tidligere i grundvandet.

Igen skal lige nævnes at vores drikkevand er testet, og der er ikke fundet nogle stoffer og eller pesticid rester.

- Medlem af FVD

Mønsted Vandværk

- Vi leverer vandet - det er helt klar

Tak til

Der skal lyde en tak til Poul Erik og Michael, vores smede, for jeres indsats og samarbejde i 2019.

En tak til dig Jørgen for hjælp og gode råd, når der lige har været noget som jeg lige skulle have hoved og hale i.

En tak til mine bestyrelses kollegaer. Det har været en fornøjelse at samarbejde med Jer alle i 2019. Det har været en stor opgave at løfte formandsgerningen efter Jørgen, og det var ikke lykket uden Jeres hjælp og vores fælles indsats.

Og selvfølgelig en tak til dig Jonna for din hjælp med alle de tal, kollonder, debitor og kredit. Som Jørgen, og sidste år Christian, plejer og sige - hvad skulle vi gøre uden dig. Så tak for hjælpen Jonna.